

**Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра садово-паркового господарства**

Назва курсу	«Глобальні проблеми дослідження у садово-парковому господарстві», для здобувачів ОНР доктор філософії спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
Викладачі	Балабак Анатолій Федорович
Профайл викладачів	
Контактний тел.	(04744) 3-23-26
E-mail:	abalabak@meta.ua
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Щосереди з 15 ⁰⁰ до 16 ⁰⁰ в аудиторії 147, навчального корпусу №5

1. Анотація до курсу

«Глобальні проблеми дослідження у садово-парковому господарстві», є обов'язковою дисципліною, яка спрямована на вивчення сучасного стану деревної, кущової та трав'яної рослинності на територіях парків, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, скверів, вулиць та внутрішньо-квартальних дворів у населених місцях. Проведення таксономічного, біоморфологічного, географічного, екологічного, аутфітосозологічного та господарського аналізу дендрофлори об'єктів озеленення, що охарактеризовує декоративні ознаки видів. Дослідження таксаційної та домінантної структури насаджень.

2. Мета та цілі курсу

Мета курсу — формування системи знань у майбутніх фахівців щодо сучасних методів проведення досліджень збалансованого природокористування та збереження біорізноманіття, а також оцінювання глобальних проблем досліджень у садово-парковому господарстві. Формування у здобувачів наукового ступеня основних принципів проектування та створення паркових насаджень, які включають організаційно-господарські, агротехнічні, лісомеліоративні і гідротехнічні заходи.

Програмні компетентності (цілі курсу): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі садово-

паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов; здатність розмножувати та вирощувати садивний матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті; здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства; здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їх хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище; здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства; здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; Вміння формалізувати фахові прикладні задачі в галузі садово-паркового господарства, алгоритмізувати їх.

3. Формат курсу

Основним форматом курсу є очний з використанням навчальної платформи для дистанційного навчання MOODLE.

В рамках вивчення дисципліни «Глобальні проблеми дослідження у садово-парковому господарстві», передбачено проведення:

- лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу;
- семінарські заняття. З метою кращого засвоєння матеріалу на заняттях планується використання тестів, кросвордів, рефератів тощо;
- практичні заняття. На практичних заняттях планується засвоєння практичних розрахунків вирощування садивного матеріалу під час формування ландшафтів у насадженнях різного породного складу;
- самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач наукового ступеня повинен: знати історію формування засад паркознавства; інформацію щодо проблем у садово-парковому господарстві, перелік та методику робіт, які здійснюються під час моніторингових досліджень різних рівнів; основи фітоценотичної структури насаджень; ландшафтно-просторову організацію зелених насаджень; організацію старовинних парків та пам'яток садово-паркового мистецтва, вуличних та внутрішньоквартальних дворових ландшафтів; екологію паркових, вуличних та внутрішньоквартальних дворових ландшафтів; результати реалізації концепції сталого розвитку садово-паркового господарства, глобальні проблеми сталого розвитку садово-паркового господарства.

4. Результати навчання

Здатність оцінювати проблеми садово-паркового господарства; оцінювати роль зелених насаджень в архітектурно-просторовій організації та оздоровлення довкілля; розрізняти і класифікувати типи садово-паркових ландшафтів; створювати садово-паркові композиції, оцінювати особливості та динаміку змін природного середовища і основних компонентів природних та техногенних ландшафтів.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
К-сть годин	6	6	78

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс, (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
2021	2	206 «Садово-паркове господарство»	2	Н

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Специфічні вимоги, які студент повинен врахувати:

- Креативність, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях;
- Здатність виявляти, отримувати й аналізувати інформацію з різних джерел, організовувати та керувати інформацією;
- Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;
- Вміння формалізувати фахові прикладні задачі в галузі лісового і садово-паркового господарства, алгоритмізувати їх.

8. Політики курсу

Під час підготовки рефератів або до семінарських занять, проведення контрольних заходів студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу доброчесності Уманського НУС.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література/ресурси в інтернеті	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	Тема 1. Глобальні проблеми дослідження в садово-парковому господарстві.	Лекція F2F	Презентація	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 16, 17, 20, 21	Передивитись презентацію, 2 год		Згідно розкладу
Тиж. 2. 2 акад. год.	Тема 2. Паркознавство як біоекологічна основа паркобудівництва.	Лекція F2F	Презентація	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 16, 17, 20, 21	Передивитись презентацію, 2 год		Згідно розкладу

Тиж. 3. 2 акад. год.	Тема 1. Глобальні проблеми садово-паркового господарства в Україні, а також на прикладі національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України	Практичне заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	Опорний конспект лекцій	7, 8, 9, 10, 12, 20, 21	Підготовка презентації реферату.	Опитування – 0-3 бали; Вирішення тестів – 0-3 бали. Розв’язування ситуаційних завдань 0-5 балів. Всього – 11 балів.	Згідно розкладу
Тиж. 4. 2 акад. год.	Тема 3. Роль зелених насаджень в архітектурно-просторовій організації та оздоровленні довкілля.	Лекція F2F	Презентація	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10–15, 20, 21	Передивитись презентацію, 2 год		Згідно розкладу
Тиж. 5. 2 акад. год.	Тема 2. Типи садово-паркових ландшафтів	Практичне заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	Опорний конспект лекцій	7, 8, 9, 10, 12, 20, 21	Передивитись презентацію 2 год	Опитування – 0-3 бали; Вирішення тестів – 0-3 бали. Розв’язування ситуаційних завдань 0-5 балів. Всього – 11 балів.	Згідно розкладу

Тиж. 7. 2 акад. год.	Тема 3. Проблеми збереження парків.	Практичне заняття (індивідуальна та групова робота) F2F	Опорний конспект лекцій Методичні вказівки	6, 7, 8, 9, 10, 12, 20, 21	Передивитись презентацію 2 год	Опитування – 0-3 бали; Вирішення тестів – 0-3 бали, підготовка та презентація реферату 0-3 бали. Всього – 9 балів.	Згідно розкладу
----------------------------	--	--	---	-------------------------------------	-----------------------------------	---	-----------------

10. Система оцінювання знань та вимоги

10.1. Методи навчання

Викладання лекцій, що передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднано загальною темою. Супроводжується мультимедійним супроводом, роздатковим матеріалом. Практичні заняття спрямовано на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретного розділу, теми. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі з наближених до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал та проводиться дискусійне обговорення;

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної навчальної літератури, а також періодичних видань. Здобувачі наукового ступеня мають усвідомлювати, що основним джерелом отримання і засвоєння наукової інформації є книга, наочний матеріал, рослини, розроблення проектної документації, складання планів, таблиць, схем та ін.

10.2. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється шляхом опитування відповідного теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт. розрахункові та самостійні роботи (у вигляді реферату, описової роботи), підсумкові залікові питання.

10.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі при формі контролю «екзамен». Поточний (модульний) контроль

Навчальна дисципліна передбачає іспит, де нижче описано критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів, розподіл балів, що присвоюються студентами за різні види робіт (для іспиту — 70 балів впродовж семестру, 30 балів — за підсумковою атестацією (екзамен).

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. Виконання індивідуальних завдань.

(1) При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття, правильність написання письмового контролю на практичному занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань практичних занять – 0-3 бали.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань – 0,5 бала.
- в) бліц-опитування – 0-2 бал.
- г) письмовий контроль – 0-2 бали.

(2) При контролі виконання індивідуальних завдань оцінці підлягають: написання та презентація рефератів, складання комплексного або тематичного кросвордів, тематичних тестів.

- а). система оцінювання індивідуальних завдань:
- д) підготовка та презентація реферату – 0 – 3 бали.
- е) складання комплексного кросворду – 0 – 3 бали
- є). складання тематичного кросворду – 0 – 3 бали.
- ж) складання тематичних тестів – 0 – 3 бали.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни може здійснюватися у формі усного опитування (а) або у формі тестових завдань (б) (за вибором студентів).

Повна відповідь на питання, яка оцінюється в 7-8 балів, повинна відповідати таким вимогам:

- 1) розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- 2) виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- 3) здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- 4) демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- 5) використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- 6) знання необхідних законів і нормативних матеріалів України з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- 7) засвоєння основної та додаткової літератури.

Відповідь на питання оцінюється в 4-5 бали, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання); або, якщо:

2) при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені значні помилки під час:

а) використання цифрового матеріалу;

б) посилання на конкретні історичні періоди та дати;

в) визначення авторства і змісту в цілому правильно зазначених теоретичних концепцій, що спотворює логіку висновків під час відповіді на конкретне питання.

Відповідь на питання оцінюється в 0-3 бали, якщо:

1) відносно відповіді на найвищий бал не розкрито трьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

2) одночасно присутні два чи більше типи недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання в 2 бали;

3) висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визнаним при відсутності доказів супроти нього аргументами, зазначеними у відповіді;

4) характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10.4. Методичне забезпечення:

1. Балабак А.Ф. Конспект лекцій: «Глобальні проблеми дослідження в садово-парковому господарстві».
2. Шлапак В.П. Глобальні проблеми дослідження в лісовому господарстві: методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для аспірантів зі спеціальності 205 – Лісове господарство. Уманський НУС, 2018. 32 с.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Аксенов Е.С., Аксенова Н.А. Декоративные растения: Деревья и кустарники. М.: АБФ/АВФ, 2000. Т. 1. 560 с.
2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. Навч. посіб. для Вузів зі спец. садово-паркове господарство. К.:Науковий світ, 2001. 299 с
3. Білоус В.І. Декоративне садівництво (основи квітникарства, дендрології та озеленення). Умань, 2005. 296 с.
4. Григора І.М., Соломаха В.А. Основи фітоценології. К.: Фітосоціоцентр, 2000. 240 с.
5. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І. Комплексна оцінка паркових насаджень (методичні підходи і рекомендації). К.: 2014. 66 с.
6. Колесников А.И. Декоративная дендрология. М.: Лесная промышленность, 1973. 704 с.
7. Кузнецов С.І. Паркознавство. Навч.посіб. К.: Компрінт, 2011. 155 с.
8. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: Світ, 2000. 500 с.
9. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2005. 456 с.
10. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: Світ, 1999. 360 с.
11. Мартыненко В.П., Дмитрук Л.Б. 2 Основы фитоценологии: учебно-методический комплекс УО «ВГУ им. П.М. Машерова». Витебск, 2009. 108 с.
12. Попович С.Ю., Корінько О.М., Клименко Ю.О. Заповідне паркознавство. Навч. посіб. Тернопіль: «Богдан», 2011. 320 с.

Допоміжна:

1. Аксенов Е., Аксенова Н. Декоративное садоводство для любителей и профессионалов. Деревья и кустарники. М.: АСТ-ПРЕСС, 2001. 360 с.
2. Гродзинский А.М. Аллелопатия в жизни растений и их сообществ. К.: «Наукова думка», 1965. 268 с.
3. Маурер В.М. Декоративне розсадництво. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2007. 264 с.
4. Мороз П.І., Косенко І.С. Природа Шевченківського краю: Монографія. Умань, 2006. 380 с.
5. Пилипчук М.І. Григор'єв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень. К.: «Знання», 2007. 270 с.
6. Потіш Л.А. Екологія: навч. посіб. Київ: «Знання», 2008. 272 с.
7. Сухарев С.М. Основи екології та охорони довкілля. Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2006. 394 с.
8. Юрченко Л.І. Екологія: навч. посіб. Київ: «Професіонал», ЦУЛ, 2009. 304 с.
9. Франчук Г.М., Ісаєнко В.М.. Урбоекологія: Навч. посіб. для студ. ВНЗ Нац. авіаційний ун-т. К. : НАУ, 2003. 135 с.

10. Programme of Action for Sustainable Development. Rio de Janeiro, 1992. 290 p.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів [Електронний ресурс]. Режим доступу до сайту: <http://www.springerlink.com/home/main.mpx>

3. Дудін Р.Б. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів. Конспект лекцій для студентів напряму 1201 «Архітектура». Режим доступу до сайту: http://knowledge.allbest.ru/agriculrure/3c0b65635b3bc68a5c53a88421216d36_0.html

4. Кузнецов С.І., Клименко Ю.О. Біоекологічні та фітомеліоративні засади паркознавства. Режим доступу до сайту: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2003/13_5/317_Kuzniecowa_13_5.pdf С. 317–320